

רשות ניירות ערך

בנק ישראל

סליקת הנפקה של ניירות ערך תאגידיים – הסבה לערוץ אלקטרוני

דצמבר 2016

אנשי קשר – רשות ניירות ערך: רון עמיחי, רו"ח; דוד אדר, רו"ח

טל': 02-6556444 ; פקס: 02-6513160 ; corporate@isa.gov.il

עניינו של מסמך זה הוא במעבר למערכת סליקת הנפקות אלקטרונית שתחליף את ההליך הידני המבוצע היום. כמו כן מוסדרת דרך אלקטרונית להעברת בקשות מהציבור לרכישת ניירות ערך במכרז לציבור חלף העברתם באמצעות שליחים.

סליקת הנפקה של ניירות ערך תאגידיים (קונצרניים) – הסבה לערוץ אלקטרוני

סליקת ההנפקות של ניירות ערך תאגידיים (קונצרניים) מרכזת פעולות מסחר בערכים כספיים גבוהים. תהליך ההנפקה מערב גורמים שונים במשק – הבורסה לניירות ערך, חברי הבורסה, חתמים, רכזי הנפקה¹, מסלקת הצ'קים, החברה לרישומים, רשות ניירות ערך, הגופים המוסדיים והציבור הרחב.

בתהליך הסליקה הקיים רכוז ההנפקה שולח למושב הסליקה הידני של מסלקת הצ'קים הוראה ידנית לחיוב חשבונם של כלל הגורמים שזכו במכרז ההנפקה. בחינת תהליכי ההנפקה והסליקה העלתה כי תהליכי העבודה המקובלים משופעים בעבודה ידנית. שילוב של עניין זה יחד עם העובדה כי עוברים ארבעה עד חמישה ימים מיום המכרז המוסדי ועד להשלמת תהליך הסליקה של הכספים ושל ניירות הערך הקשורים בה מובילים לסיכון תפעולי למערכות ולגורמים השונים.

לנוכח זאת החליט בנק ישראל, בשיתוף רשות ניירות ערך, ליישם רפורמה בתחום ההנפקה והסליקה של ניירות ערך תאגידיים. לשם כך הוקמה ועדת משנה לוועדת מסלקת הבנקים שעם חבריה נמנים נציגים של הגופים הרלוונטיים – הבנקים המסחריים, חתמים ורכזי ההנפקה. בראשות ועדת המשנה עמדו בנק ישראל ורשות ניירות ערך.

ועדת המשנה בחנה את תהליכי הסליקה וגיבשה תהליך חדש. בתהליך זה ייסלקו הכספים ישירות בזה"ב², מערכת שמספקת סליקה מידית וסופית. התהליך החדש מחייב את הגופים המשתתפים בהנפקה להעביר את הכספים לרכז ההנפקה באמצעות מערכת זה"ב עד למועד שיקבע הרכז. תהליך זה יפחית את הסיכונים, יספק סופיות לסליקה הכספית לפני הפקדת ניירות הערך בבורסה, ויאפשר לבצע הוראות זיכוי שאינן דורשות הרשאה לחיוב חשבון.

תהליך הסליקה החדש, המתואר להלן, יחל ב-1/1/2017. החל ממועד זה, מושב הסליקה הידני של מסלקת הצ'קים יתבטל וכלל הפעולות הנסלקות בו יוסטו לערוצים אלקטרוניים, ולא תהיה עוד אפשרות לסלוק בו את הנפקת ניירות הערך.

עם זאת, לאור פניות שקיבלנו מגורמים הרלוונטיים לתהליך הוחלט שהמסלקה הידנית תשמש גיבוי למקרים חריגים, באישור מיוחד מיו"ר ועד המסלקה, במשך שלושה חודשים נוספים - כלומר עד 31/3/2017.

מצורף פירוט השינויים הנובעים מהתהליך החדש במכרז המוסדי ובמכרז הציבורי.

¹ במקרים רבים רכוז ההנפקה הוא חתם או מפץ.
² זיכויים והעברות בזמן אמת.

תיאור מפורט של התהליך

שלב א' – המכרז המוסדי

1. באשר לאופן הרשאת חיוב חשבון, הוועדה ממליצה כי הדבר ייעשה באופן הבא - ההרשאות לחיוב חשבון שבטופסי ההזמנה המופנות אל הגוף המנהל את המכרז (להלן – "מנהל המכרז"³) תוסבנה להרשאות המופנות לחברי הבורסה שבאמצעותו פועל המשקיע, ומנהל המכרז לא יהיה רשאי עוד לחייב את חשבונות המשקיעים המסווגים שהזמנתם נענתה⁴.
2. הזמנות במכרז המוסדי תוגשנה כשהן כוללות פיצול מתאים לפי חברי הבורסה שבאמצעותם ההזמנות מיועדות להיסלק.
3. בתום המכרז המוסדי יפעל מנהל המכרז כדלקמן:
  - 3.1. ישלח למשקיעים המסווגים הודעות קיבול, כמקובל היום.
  - 3.2. ישלח ליחידות הביצוע של הבנקים וחברי הבורסה שאינם בנקים (להלן ביחד – "חברי הבורסה") הודעה המסכמת את הזמנות לקוחותיהם במכרז המוסדי (שמות הלקוחות, מספר החשבון לחיוב, הסניף, מספר היחידות שכל אחד הזמין והמחיר ליחידה שבו נקב בהזמנתו). מנהל המכרז יכין את ההודעה כשהיא ערוכה בקובץ "אקסל" ויפקיד אותה בכספת⁵.
  - 3.3. יפקיד בכספת (בפורמט pdf) את כל טופסי ההזמנה החתומים ששלחו לו המזמינים שקיבלו הודעות קיבול ויתיר לחברי הבורסה גישה אליהם.
4. רכז ההנפקה יקבל גישה לכל המידע שבכספת, והוא יהיה אחראי לקבל את כל המידע הדרוש לו לביצוע הסליקה והשלמתה.

³ מי שינהל את הליך המכרז המוסדי הוא חתם או מפיץ.

⁴ אין באמור משום תחליף לאפשרות שהמשקיעים המסווגים וחברי הבורסה באמצעותם הם פועלים יתקשרו ביניהם באופן פנימי בהסדרי הרשאה לחיוב חשבון אגב השתתפות בהנפקות.

⁵ השימוש בכספת משפר את התהליך אך הרגולציה אינה דורשת אותו.

שלב ב' – המכרז לציבור

1. חברי הבורסה ישדרו את הזמנות הציבור לרכז ההנפקה באופן דיגיטלי, באמצעות כספת וירטואלית, במידה שהחברה המנפיקה אפשרה זאת בתשקיף.
2. לאחר סיום התקופה להגשת הזמנות ימסור רכז ההנפקה לכל מזמין, עד השעה הנקובה בתשקיף ובאמצעות חבר הבורסה, הודעה המפרטת את מידת ההיענות להזמנתו. ההודעה לחבר הבורסה תכלול את מספר ניירות הערך שהוקצו לחבר הבורסה, את הסכום לתשלום שעליו להעביר ואת פרטי החשבון המיוחד שנפתח לטובת ההנפקה, כולל קוד IBAN. ההודעה תפוצל לשניים – הודעה נפרדת על הזמנות הציבור והודעה נפרדת על הזמנות שהלקוחות המסווגים הגישו בשל התחייבויות מוקדמות ושנענו.
3. כל חבר בורסה יעביר את הכספים לתשלום בגין (א) הזמנת המסווגים, בכפוף לכך שניתן להעבירם⁶, ו-(ב) הזמנת הציבור. חבר הבורסה יעביר את הכספים באותו יום, באמצעות מערכת זה"ב, לחשבון מיוחד שנפתח עבור ההנפקה ופרטיו נמסרו בהודעת הקיבול עד לשעה הנקובה בתשקיף.
4. לאחר שרכז ההנפקה זוכה ולאחר שכספי תמורת ההנפקה הופקדו **בחשבון נאמנות נפרד** בהתאם לסעיף 28 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, החברה המנפיקה תפקיד את ניירות הערך בחברה לרישומים, ותדווח על קבלת תמורת ההנפקה בטופס ת' 89.
5. החברה לרישומים תפקיד את ניירות הערך שהוקצו על שמה בחשבון חבר המסלקה אצלו מנהל רכז ההנפקה את חשבונו שיעביר את ניירות הערך לכל חברי המסלקה הרלוונטיים והם יזכו את חשבונות לקוחותיהם.
6. הנפקות פרטיות אינן כלולות במסגרת הטיפול של המהלך הנוכחי.

⁶ אין באמור כדי לפגוע בתוקף התחייבותו של המזמין להעביר את כספי תמורת ההנפקה לחברה המנפיקה.